

PARAGRAF

8

MANTIK / MUHAKEME
SÖZEL YETENEK
AKIL YÜRÜTME
GRAFİK / TABLO OKUMA
GÖRSEL YORUMLAMA

★YÖRÜNGE SERİSİ★

VIDEO
ÇÖZÜMLÜ

ISLEYEN
ZEKA

8. Sınıf

PARAGRAF

Paragraf sorularını çözerken;

- Paragraf soruları okuduğunuzu anlamaya yönelik sorulardır. Kitap okuma alışkanlığınızın olması paragraf sorularını daha kolay çözmenizi sağlayacaktır.
- Öncelikle soru kökü ve şıklarına göz ucuyla bakmalısınız.
- Olumsuz ifadelere dikkat etmelisiniz.
- Bütün şıkları mutlaka okumalısınız.
- Soruları paragrafa göre yorumlamalısınız.
- Soruyu okurken önemli kelimelerin altını çizmelisiniz.
- Seçenekleri okurken seçenekler ile ilgili düşüncelerinizi kısa ifadelerle not almalısınız.
- Paragraf sorularında pratiklik kazanmanız için düzenli bir şekilde her gün bir test çözmek size katkı sağlayacaktır. Paragraf soruları diğer sorulardan daha kolaydır. Çünkü cevabı kendi içerisinde bulabilirsiniz. Bunu unutmamalısınız.
- Paragrafta yapı konusunu iyi kavramalısınız. Bu, diğer paragraf sorularını çözerken doğru adımları atmanızda size yardımcı olacaktır.

Soru Sayısı

448

YENİ MÜFREDATA UYGUN
TAM HÜCRELEME SİSTEMİ

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir. Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayımlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

290819 – B4

ISBN: 978 – 605 – 250 – 182 – 5

Yayın Koordinatörü
Selim AKGÜL

Yazarlar
Komisyon

Editör
Merve ER

Dizgi
İşleyen Zeka Dizgi Birimi

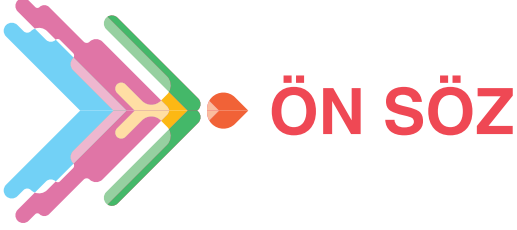
Basım Yeri

İŞLEYEN ZEK A YAYINCILIK

Ostim Mahallesi, Enerji Caddesi, 1207. Sokak, No: 3/C-D
Ostim, Yenimahalle / ANKARA

Tel: (0850) 302 20 90 • (0549) 814 44 13

Değerli Öğretmen Arkadaşlarım ve Sevgili Öğrenciler,

Eğitim öğretim sürecinde öğrencilerimiz çeşitli sınavlarla karşılaşmaktadır. Öğrencilerimizin bu süreci başarılı bir şekilde tamamlamalarında onlara destek olmak amacıyla “İşleyen Zeka Yayınları” olarak uzman bir kadroyla çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Yayın çalışmalarımızı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının yayımladığı öğretim programlarına göre hazırlıyoruz. İçeriklerimizi hazırlarken kazanım eksenli çalışıyor, konu anlatımlarında ve sorularda tüm kazanımları işliyoruz. Kazanım dışında kalan içeriklere ve sorulara yayınlarımızda yer vermiyoruz. Müfredat değişikliklerini anında takip ederek ve yayınlarımızı sürekli güncelleyerek öğrencilere her zaman yeni müfredata göre sunuyoruz.

“İşleyen Zeka Yayınları” olarak yaptığımız ihtiyaç analizleriyle öğrencilerin farklı şekilde oluşan ihtiyaçlarını gidermek için ürün yelpazemizde birbirinden farklı çalışmalara yer veriyoruz. Bu kapsamda “yörünge serisi, tüm dersler konu anlatımı, tüm dersler soru bankası, yaprak test ve denemeler” gibi farklı yayınlarla karşınıza çıkıyoruz.

“İşleyen Zeka Yayınları”nın size en uygun ürününü seçerek sizler de başarıya emin adımlarla koşabilirsiniz. Başarı dilekleriyle...

Selim AKGÜL

Yayın Koordinatörü

selimakgul@isler.com.tr

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE

ANLATIM BİÇİMLERİ / DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

Anlatım Biçimleri / Düşünceyi Geliştirme Yolları 7

2. ÜNİTE

PARAGRAFİN YAPISI

Giriş Cümlesi 21

Sonuç Cümlesi 25

Paragrafın Akışı 29

Paragraf Oluşturma 33

3. ÜNİTE

PARAGRAFİN KONUSU / BAŞLIĞI

Paragrafın Konusu / Başlığı 39

4. ÜNİTE

PARAGRAFİN ANA DÜŞÜNCESİ

Paragrafın Ana Düşüncesi 49

5. ÜNİTE

PARAGRAFİN YARDIMCI DÜŞÜNCELERİ

Paragrafın Yardımcı Düşünceleri 63

6. ÜNİTE

METİN TÜRLERİ / HİKÂYE UNSURLARI

Metin Türleri / Hikâye Unsurları 77

7. ÜNİTE

METİN KARŞILAŞTIRMA

Metin Karşılaştırma 87

8. ÜNİTE

TABLO / GRAFİK / GÖRSEL OKUMA

Tablo / Grafik / Görsel Okuma 95

9. ÜNİTE

SÖZEL YETENEK/MUHAKEME / AKIL YÜRÜTME

Sözel Yetenek / Muhakeme / Akıl Yürütme 107

10. ÜNİTE

YENİ NESİL PARAGRAF

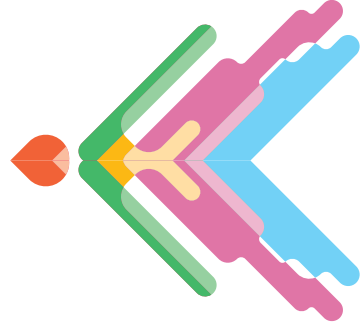
Yeni Nesil Paragraf 125

Cevap Anahtarı 143

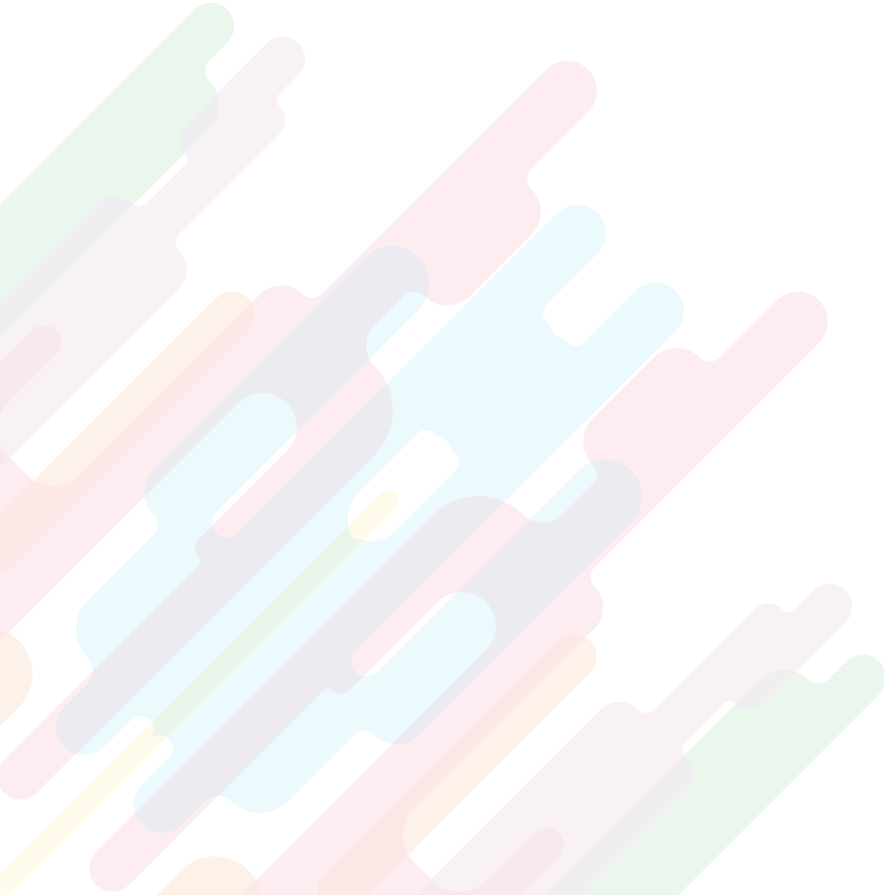
1. Ünite

**Anlatım Biçimleri
Düşünceyi Geliştirme
Yolları**

Anlatım Biçimleri / Düşüncęyi Geliştirme Yolları

1. (I) Sabah erkenden uzaktaki okuluma gitmek için yola koyuldum. (II) Okulumun yolu; yarı düzlük yarı engebeli, çoğu yeri de ağaçların etrafı bir tünel gibi kapattığı bir yoldur. (III) Okulum birbiriyle iç içe geçmiş iki binadan oluşuyor. (IV) Dışarıdan bakınca okuldan ziyade köy konağına benzeyen bu binaların ilki otuz, ikincisi ise on üç yıllık. (V) Okulumuz kasabanın yaklaşık bir kilometre dışarısında kalıyor; bütün öğrenciler okula gitmek için taşlı ve çamurlu, zorlu bu yoldan geliyor.

Yukarıdaki metinde numaralanmış cümlelerin hangisinde betimlemeye yer verilmemiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

2. Duyma işini yapan kulağımız dış kulak, ortakulak ve iç kulak olmak üzere üç bölümden oluşur. Dış kulağın bölümleri; kulak kepçesi, kulak yolu ve kulak zarıdır. Dış kulak etraftaki seslerin toplanması ve iletilmesi görevini yapar. Orta kulak ise çekiç, örs ve üzengi kemiklerinden oluşur. Bu kemikler dış kulaktan gelen sesleri yükseltip iç kulağa iletir. İç kulak yarım daire kanalları, dalız ve salyangoz bölümlerinden oluşur. İç kulak, orta kulaktan gelen ve yükseltilmiş sesleri işitme sinirlerine, oradan da beyne iletip sesin duyulmasını sağlar. Tüm bunlar saniyenin onda birinde gerçekleşir. Şaşılabilecek bir hız değil mi?

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Betimleme
B) Tartışma
C) Açıklama
D) Öyküleme

3. Sabah kalkıp yazmak, akşam yatmadan önce yazmak hiç bana göre değil. Her an her şartta yazan sanatçıların üretken olduğuna da inanmıyorum. Nerden çıkarırlar böyle düşünceleri. Bir yazarda nicelik değil nitelik olması gerektiğini, birikim olması gerektiğini hiç hesaba katmıyorlar mı acaba? Çok yazan illaki iyi yazar olacak diye bir şey var mı? Bu durum şuna benziyor: On tane on kuruş da bir lira, iki tane elli kuruş da bir lira. Eserin çokluğu değil niteliği yazarın kalitesini belirler.

Bu metinde yazar düşüncesini geliştirmek için özellikle aşağıdakilerin hangisinden yararlanmıştır?

- A) Açıklamadan
B) Karşılaştırmadan
C) Örneklemeden
D) Benzetmeden

4. Kim ne derse desin şimdiki gençlerimiz okumayı pek sevmiyor. Sebebi bilinmez ama okumak onlara uzak bir iş sanki. Eskilerin tabiriyle "Okumada pek gözleri yok." Yapılan araştırmalara göre gençlerin %87' si son bir yılda hiç kitap okumamış. Evet yanlış değil tam tamamına %87. Ayrıca gençler okumaya neredeyse hiç para harcamıyor. Gençlerin sadece %3'ü kitap okumak için düzenli para harcadığını belirtiyor. Niye harcasın ki? Sanal âlemin hüküm sürdüğü bir yerde kitap hiç cazip gelmiyor gençlere. Ayrıca yine ülkemizde ortalama 7 kişiye bir kitap düşüyor. Bu durumda okumayan bir gençlikten açıkçası çok umutlu olmamak gerekir. Ama benim, gençlerimizin bir gün okumanın sihirli dünyasıyla tanışacaklarına inancım tam.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Sayısal verilerden yararlanma
B) Örnekleme
C) Öyküleme
D) Tanık gösterme

5. Soğuk bir Ankara sabahı... Gökyüzünde koca koca bulutlar kaynıyor; yağmur yağdı yağacak. Eli kulağında anlayacağınız. Böyle koca koca bulutların gökyüzünü kapladığı havalara alışmış Ankara'da. İlk zamanlar alışmakta zorlandık ama sonunda alıştık. Sabahın erken vaktinde yola koyuluyoruz. Uzun bir zaman alacak yolculuğumuz. Ankara'yı çıkmanın telaşındayız. İlk defa bu kadar sıkıcı geldi bana bu şehir. İnsanlar, rayların üzerinden, sağa sola bakarak hızlı adımlarla geçiyor. Herkes bir an önce işine gücüne yetişme telaşında. Bir banliyö treni Sincan yönüne doğru gürültüyle yol alıyor. Sanki bu trende de bizim gibi uzun bir yolculuğa çıkan insanlar var. Bu yolculuk sayesinde uzunca bir süre Ankara'nın soğuk ve kasvetli havasından uzak kalacağız.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Karşılaştırma – öyküleme
B) Açıklama – betimleme
C) Öyküleme – betimleme
D) Tanımlama – açıklama

6. Milyonlarca kişi kitap okuyor, müzik dinliyor, tiyatroya sinemaya gidiyor. Neden? Belli ki kendi sınırlarını aşmak istiyor insan. Gerçek anlamda insan olmak istiyor. Ayrı bir birey olmakla yetinmiyor; bireysel yaşamının kopmuşluğundan kurtulmaya, bireyciliğinin bütün sınırlarıyla onu yoksun bıraktığı ama yine de onu sezip özlediği bir dostluğa, daha anlamlı bir dünyaya geçmek için çabalıyor.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisinden faydalanılmıştır?

- A) Açıklama
B) Betimleme
C) Tartışma
D) Öyküleme

7. Bu küçük yerleşim yerinde tüm caddeler, merkezinde hükümet konağının bulunduğu şehir meydanına çıkıyordu. Hükümet konağı en az yüz yıllık bir taş yapı idi. Onun tam karşısında, hükümet konağına göre çok yeni sayılabilecek belediye binası yer alıyordu. Belediye binası ile Şehir Parkı birbirine bitişikti. Parkın içinde, yaz kış yeşilliğini koruyan elliye yakın büyük çam ağacı vardı. İlçedeki iki bankanın reklam amaçlı koyduğu banklar bu ağaçların altında duruyordu.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Öyküleme
B) Açıklama
C) Betimleme
D) Örnekleme

8. Çalışma masanın karşısına geçti. Önünde savaşı bitirecek antlaşmaya baktı. Bu antlaşma için kaç can feda edilmişti. Komutan Arses bir sağa bir sola baktı. Odanın içindeki loş ışık akşamın karanlığıyla birleşince içeride kasvetli bir hava oluyordu. Komutan Arses bir ara sağında bulunan yardımcısına dönerek sanki antlaşmaya ne dersin, der gibi baktı. İçinde bir tereddüt vardı. Halbuki antlaşmanın bütün maddeleri istediği gibi olmuştu. Yardımcısından olur onayını alınca Komutan Arses'in içi biraz rahatladı. İki gündür odadan neredeyse hiç dışarı çıkmadan bu antlaşmayı düşündü. Sonunda yardımcısı aracılığıyla gelen elçilere antlaşmayı imzalayacağını söyledi.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Açıklayıcı anlatım
B) Betimleyici anlatım
C) Tartışmacı anlatım
D) Öyküleyici anlatım

1. Dünyadaki ekosistem içerisinde, çok fazla hava olayı meydana gelmektedir. İklim şartlarına bağlı olarak gelişen bu hava olaylarından biri de sisdir. Sis, en temel anlamıyla toprağa ulaşan buluttur ve havadaki görülen buluttan hiçbir farkı yoktur. Sis genelde sabah ve akşam saatlerinde ve daha çok çukur alanlarda görülür. Bunun sebebi ise soğuk havanın karaların ve suların sıcak yüzeylerinde sürtünme imkânı bulmasıdır. Sis havanın ısınmasıyla beraber yükselen basınçların etkisiyle kaybolur. Sisin bir diğer adı yeryüzündeki bulutlardır desek yanlış olmaz galiba.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Öyküleyici anlatım
B) Betimleyici anlatım
C) Tartışmacı anlatım
D) Açıklayıcı anlatım

2. Her güzel sonuca ulaşmak için insanın önce biraz sıkıntı çekmesi ve çalışıp çabalaması gerekir. Daha da önemlisi bir hedef seçmesi gerekir. Seçilen hedefe çalışıp uğraşarak gidebiliriz. Çaba olmayan her işin sonu hüsrandır. Ne demiş atalarımız "Zahmetsiz rahmet olmaz." Her başarının altında, belirlenen hedefe geceli gündüzlü çalışmak vardır. Bir tane işin çabalama-dan başarıya ulaştığını göremezsiniz. Oturarak kazanan tek canlı sadece tavuktur.

Bu metinde yazar düşüncesini geliştirmek için özellikle aşağıdakilerin hangisinden yararlanmıştı?

- A) Öyküleme
B) Karşılaştırmadan
C) Örneklemeden
D) Benzetmeden

3. "Tarih geçmiş olayların kuru bir özetidir diye basit bir düşünce hâkim. Tamam tarihin içinde geçmiş olaylar vardır. Ama tarihi sadece geçmişte kalmış olayların kuru bir anlatımı olarak görmek hiç doğru değil. En başta tarih, geçmişe ışık tuttuğu kadar geleceğe de ışık tutar. Tarihten çıkardığımız ders, gelecekte doğru adımlar atmamızı sağlar. Tarih kadar geçmişle gelecek arasında bağlantı kurabilmiş bir şey yoktur. Tarihin içinde diğer bilimlerin hiçbirinde olmayan bir köprü vardır. Geçmiş ve gelecek arasındaki köprü... Bize düşen ise bu köprüden geçebilmektir.

Bu metinde yazar düşüncesini geliştirmek için özellikle aşağıdakilerin hangisinden yararlanmıştı?

- A) Karşılaştırma
B) Tanımlama
C) Tanık gösterme
D) Örnekleme

4. Edebiyat dünyamızda, varlığından bu zamana kadar edebî dergilerin hemen hepsi nedense şiirle dolu. Edebî dergilerimizin adeta içinden taşıyor şiirler. Birçok şairimizin özellikle yeni şairlerin şiirlerini etkileyici bulduğumu da söylemeden geçemeyeceğim. Gerçekten birçok şair insanın içine söylüyor. Eskinin soyut ve süslü kelimelerle şiiri boğmuş hâlini görmüyoruz bu şiirde. Bu da insana ayrı bir mutluluk veriyor. Şimdiki şairler söyleyeceklerini, diyeceklerini, süssüz, sade söylüyorlar. Tam da bir şiirde olması gerektiği gibi. Yıllardır kendini usta görenler daha gerçekçiler ve söyleyeceklerini çekinmeden söylüyorlar. Ama edebî dergilerde biraz da romana, hikâyeye ne bileyim denemeye de yer verilmesi gerekir bu edebî türlerin de yaşaması ve varlığını sürdürmesi için. Sonuçta roman da hikâye de edebiyatın üvey çocuğu değildir.

Bu metinde aşağıdaki anlatım biçimleri ve tekniklerinden hangileri kullanılmıştır?

- A) Karşılaştırma - tartışma
B) Tartışma - öyküleme
C) Açıklama - örnekleme
D) Tanımlama - örnekleme

5. Büyükçe bir yapısı ve geçmişinde çok görkemli olduğu belli olan ama şimdilerde ise eski günlerinden eser kalmamış kırmızı boyalı, yıkık bir evdi yolun başındaki ev. Sokaktan yerli yabancı geçen herkes bu eve biraz acıyarak biraz da meraklı gözlerle bırakıyordu. Üste kocaman bir terası olan bu iki katlı ev, zamanında en kaliteli ahşaptan yapılmış olmalı ki o kadar bakımsızlığa rağmen dimdik ayakta idi. Bazı bölümleri elden geçse, bir boya ve badana ile şimdiki birçok evden daha sağlam olurdu. Bu ev kime ait, mirasçısı veya hak sahibi var mı kimse bilmiyor. Kimsesizlik kaderinde varmış. Bazen biz insanlara sanki kırgın bir şekilde baktığını düşünürüm. Özellikle ön tarafta bulunan geniş bahçedeki meyve ağaçlarının ahı, bizlerin üzerineymiş gibi düşünürüm. Bu eve karşı içimde bir vefa borcu olduğunu hissederim. İleride bu evi alıp bakım yaparak bu vefa borcunu ödemeyi çok istiyorum.

Bu metinde hangi anlatım tekniği kullanılmıştır?

- A) Tartışma
B) Betimleme
C) Öyküleme
D) Açıklama

6. Yıllardır çektiğim acıların bana verdiği olgunlukla arkadaşımın bana yaptığı haksızlığı sindirmeye çalışıyordum. Bu hırsızlığın benimle uzaktan yakından alakası olmamasına rağmen arkadaşımın bana kurduğu tuzak sonucunda herkes benden şüphelenmeye başlamıştı. Okulda bana inananlar da vardı ama çoğunluk bana şüpheli gözüyle bakıyordu. Ben sabırlı davranarak bana yapılan bu yanlışın düzelmesini bekledim. Sabırlı olmam ve doğruların elbette gün yüzüne çıkacağına inanmam sayesinde akladım.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisinden faydalanılmıştır?

- A) Açıklama
B) Betimleme
C) Tartışma
D) Öyküleme

7. Yazının icadından bu yana insanlar çok farklı kalemler kullanmıştır. Başlarda tabii ki kalemler de kâğıtlara göre tasarlanmış ve günümüze kadar pek çok çeşit kalem kullanılmıştır. Çiviler, divit, dolma kalem, kurşun kalem, tükenmez kalem vb. Günümüzde ise tükenmez kalem hayatımızın ve çantalarımızın merkezinde yerini almıştır. Tükenmez kalem tarihinin bir göz atalım; tükenmez kalem ilk olarak 1888 yılında Amerikalı bir denizci tarafından derileri işaretlemek amacıyla kullanılmış ve patenti alınmıştır fakat ürettiği kalemler yaygınlaşmamıştır. Bazen kılcal boru çok ince kaldığı için mürekkep akmamış bazen ise sıcaklığın etkisiyle mürekkep sızıntı yapmış, bu yüzden de insanların ilgisini pek fazla çekememiştir. Şu an kullandığımız tükenmez kalemler ise 1935 yılında Macar bir gazete editörü Ladislao Biro ve kimyager olan kardeşi tarafından geliştirilmiştir. Tam anlamıyla küçük ama kullanışlı bir icat olarak günümüze gelmiştir.

Bu metinde yazar aşağıdakilerin hangisinden yararlanmışır?

- A) Öyküleme
B) Açıklama
C) Betimleme
D) Örnekleme

8. İstanbul'da beklenmeyen bir şekilde nüfusun artması ve buna bağlı olarak gecekonduların çoğalması alt yapının kurulmasını zorlaştırmakta, su, yol gibi sorunlar çözümsüz kalmaktadır. Kentlerin dokusunda önemli değişimler görülmektedir. İstanbul'un eski semtleri olan Beyoğlu, Sirkeci, Eminönü ve Beyazıt'ta taş ve ara sokaklarda ahşap binalar, birbirlerini kesen dar sokak ve caddeler yer almaktadır. Bakırköy, Caddebostan, Etiler, Nişantaşı, Levent gibi yeni semtlerde çoğu kez doğrusal uzanış gösteren ve birbirlerini dik olarak kesen cadde ve sokaklar vardır. Ataköy, Bahçeşehir gibi planlı olarak kurulan semtlerde daha düzenli caddeler yer almakta, bu semtlere çok katlı binalar yapılmaktadır.

Bu metinde aşağıdakilerin hangisinden yararlanmışır?

- A) Betimleme
B) Açıklama
C) Öyküleme
D) Örnekleme

1. Umuttur, bunca olumsuz şeye rağmen yüzümün kenarına asılı duran tebessümün adı. Tebessümü olmayan insan nedir ki? İnsan umudu olmadan neyi başarır veya karanlıkta küçücük ışığı nasıl görebilir? Bir düşünün her gün binlerce bitki türü insanın elinde yok olup gidiyor. Uçsuz bucaksız ve yemyeşil ormanlar, masmavi denizler insanların sonu gelmez aç gözlülüklerinin sonucunda, günden güne kaybolup yerine verimsiz topraklara bırakıyor. Gün gelecek insanoğlu son su tükenince, son ağaç kesilince ve son göl kuruyunca paranın hiçbir şeye yaramadığını görecek. Aslında insanoğlu tabiatla girdiği savaşı kazansa da kaybedecek. Tabiat kaybettiğinde gerçek kaybedenin biz olduğunu umarım geç olmadan anlarsınız

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangilerinden yararlanılmıştır?

- A) Betimleme – Örneklendirme
B) Tartışma – Tanık gösterme
C) Tanımlama – Betimleme
D) Sayısal verilerden yararlanma – Örnekleme

2. Güzellik kavramı, çağlar boyu sanatın ve sanatçının kafasını işgal etmiş ve açıkçası tam anlamıyla da bir cevap bulunamamış bir hayalin adıdır. Güzelliğin soyut olmasında, daha çok genel bir kavram olmaması en önemli etkidir. Aslında güzellik herkes için güzeldir. Ne demek şimdi bu dersiniz? Şöyle açıklayayım: Bir arı için çiçek tozu güzeldir, bir tavşan için havuç veya marul aynı şekilde güzelken resme işlenmiş bir çiçek de insan için güzeldir. Güzele bir sınırlama ve adlandırma yapmaya çalışmayalım kısacası. Gördüğümüz yerde güzeli yaşayalım, gerisi önemli değil. Çünkü bir daha o güzeli elde edemeyebiliriz.

Bu metinde yazar düşüncesini geliştirmek için özellikle aşağıdakilerin hangisinden yararlanmıştır?

- A) Tanık gösterme
B) Tanımlama
C) Karşılaştırma
D) Tartışma

3. Yaşadığın olayı veya gördüğün bir durumu günü gününe yazmak belki çok heyecan verici olabilir. Belki insan, bu şekilde tarihe bir dokunuş yapmış da olabilir. Sonuçta bu tarihî belgedir. Ayrıca hiç kimsenin günlüğü küçümseme gibi bir vazifesi de olamaz. Bu kimsenin haddine değil. Ama asıl tarihe ışık tutan ve daha değerli olan ise anıdır. Anıda yaşanmışlık ve duygulara dokunuş vardır. Anılar kadar insanda iyi ya da kötü hisler uyanırdır ne vardır? Hiçbir şey! Anılardır insanın dünyadan gelip geçtiğine işaret. Üstelik anılar, üzerinden zaman geçtikçe daha da olgunlaşır ve daha çok tarihe mal olur. Diğer bir ifadeyle anı, zaman geçtikçe bize daha çok yaklaşıyor.

Bu metnin anlatımında düşünceyi geliştirme yöntemlerinden hangisi kullanılmıştır?

- A) Tanık gösterme
B) Örnekleme
C) Karşılaştırma
D) Sayısal verilerden yararlanma

4. Sanata ve sanatçıya bir sınır çizilebilir mi? Ya da çizilmesi gerekir mi? Böyle bir şey yapılacaksa bu, insanın duygu ve düşünceleriyle olur. İşin özünde sanat insan hayalinin uzanabildiği en üst noktadır. Diğer bir ifadeyle sanatın sınırını, hududunu insan hayali belirler. Sizin anlayacağınız insanın hayal gücü, duyguları ve algılaması nereye giderse sanat da oraya kadar gider, hem de ne bir eksik ne bir fazla. Ahmet Haşim'in dediği gibi "Sanatın sınırı insanın hayal gücüne bağlıdır." Hayal gücünün ulaştığı yerde muhakkak sanat da kendine bir yer edinmekte geç kalmaz.

Bu metinde yazar düşüncesini geliştirmek için özellikle aşağıdakilerin hangisinden yararlanmıştır?

- A) Tanımlama
B) Karşılaştırma
C) Örnekleme
D) Tanık gösterme

5. Sanki elimde bir asrın yükünü veya memleketin tüm problemlerini taşıyan bir aydın gibi, badana yapacağım evin karşısına düşünceli bir o kadar da gergin bir şekilde geldim. Bu boyama işinde iki şey beni tedirgin ediyordu: İlki bir gün içinde bu evin boyama işini nasıl bitirecektim? İkincisi boyama işi nasıl yapılırdı? Sanırım ikinci seçenek beni daha çok yoracak gibi. Sabah saatleri olduğu için çayımı koydum. Hem uykumu açsın hem de zihnimi diye. Fırçalarımın bazılarını küçük odaya geçirdim, nasılsa hepsi gerekli değildi. En başta tavandan başlamam gerektiğini söylemişti bir arkadaşım. Ben de tam dediği gibi tavandan başladım boyamaya. Yaptıkça boyama işini öğrendim; öğrendikçe daha iyi yaptım. O evi bir günde bitiremedim ama tahminimden çok daha iyi boyadım.

Bu metinde hangi anlatım biçimi kullanılmıştır?

- A) Öyküleme
B) Betimleme
C) Açıklama
D) Tartışma

6. Yolculukları hep sevmişimdir. Bir yerden bir yere yolculuk etmek bana tarif edilmez bir sevinç verir. Oldum olası yolculuklarımda otobüsü seçerim. Tren veya uçak ne kadar rahat da olsa tren ve uçağın koltukları otobüse göre daha geniş de olsa yolculuklarımda hep otobüsü seçtim. Kimbilir belki de bu durumun nedeni küçükken okuduğum kitaplardaki hikâyelerde otobüs yolculuklarının sıkça yer almasıdır. Sonuçta ne olursa olsun otobüs yolculuğunu seviyorum. Bu hâlimden memnunum.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisinden faydalanılmıştır?

- A) Açıklama
B) Karşılaştırma
C) Tartışma
D) Benzetme

7. Bir toprak ne kadar boş kalırsa kalsın verimli ve bereketli ise sayısız türde ve miktarda bitkiyle dolar. Tüm bu bitkilerin yararlı olabilmeleri için onları işliyoruz, gerektiğinde onları gübreyle güçlendirmeye ve yararlı hâle getirmeye çalışıyoruz. İşte aynı durum ruhlar için de tam böyledir. Onları bir fikirle yoğurarak uğraştırıp dizginlerini tutmazsanız, ucu bucağı olmayan bir hayal dünyasında nereye gideceğini bilmeden, orada burada dolaşır dururlar. Bir amaca bağlanmayan ruh, hem kendini hem de gideceği yolu kaybeder.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisinden faydalanılmıştır?

- A) Açıklama
B) Karşılaştırma
C) Tartışma
D) Benzetme

8. Sarı yağmur, incecik ışığın üstüne yağın başka bir ışık gibi iniyordu. Yerler ince yağmuru buradan alıp hızla az öteye döküveriyordu. Kuşlar boyunlarını içlerine çekmişler tüyleri domur domur, dallarda kıpırtısız duruyor. Yağmurun içinden mor bir kelebek seli geçti. İleride akar çayın kıyısında bir çıvgına tutulup bir hayat çalışının üstünde kasırgalandı, hayat çalışısı mosmor oldu tepeden tırnağa; bir süre karmakarışık iç içe uğunarak salkım saçak toparlanıp dağılarak orada savruldu. Sonra mor toparlak sarının ışıltısında eridi, dağıldı, usul usul yitip gitti.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisinden faydalanılmıştır?

- A) Öyküleme
B) Açıklama
C) Betimleme
D) Örnekleme

1. Günümüz gençleri arasında çok sık görülen bir bağımlılıktır “sosyal medya bağımlılığı” Sosyal medya bağımlılığı daha çok, 14 - 28 yaşları arasında görülüp kendini beğendirme veya beğeni almak isteği doğrultusunda oluşuyor. Gençler kendilerince sosyal medyada paylaştıkları fotoğraf, video veya gezilen yerlerin beğenilmesini ve takip edilmesini istiyorlar. İlk başta bir problem yok ama bu olay sınırsızca yapılıncaya bu sefer gençler veya sosyal medyayı kullananlar, gerçek hayattan uzaklaşıp asosyal bir yapıya oradan da hayattan ve insanlardan tamamen soyutlanma ve en sonunda sinir rahatsızlıklarına kadar gelebiliyor. Sosyal medya bağımlılığında önemli nokta kişinin kendine bir sınır koyamaması ve seçici davranmamasıdır. Kişi artık belli bir noktadan sonra gerçek ile sanalı birbirine karıştırır duruma geliyor ki bu da ileride tedavisi çok zor olan bir süreç demektir. Burada yapılması gereken en önemli davranış, kişiye bir sınırlama ve seçicilik kazandırmaktır. Hem zaman hem de içerik olarak mümkün oldukça gerçek hayatla bağlı kalmak gerekiyor. Atalarımız ne demiş: “Azı karar; çoğu zarar.”

Bu metinde hangi anlatım biçimi kullanılmıştır?

- A) Tartışma B) Betimleme
C) Öyküleme D) Açıklama

2. Eşsiz güzelliklere sahip “Toros Dağları”nın etekleri Akdeniz’den başlar. Her zaman kıyıya dik bir şekilde uzaması ona ayrı bir ihtişam katmıştır. Akdeniz kıyılarını hırçın bir şekilde döven ak köpüklerden sonra doruklara doğru bir kartal edasıyla yükselir. Tepesinde yaz kış sis ve duman vardır. Akdeniz’in üstünde daima top top ak bulutlar salınır. Bu bulutlar kimi zaman yağmuru kimi zaman da soğuğu getirir. Kıyıları dümdüz, cilalanmış gibi düz, killi topraklardır. Bu kıyıları saatlerce içe kadar deniz kokar, tuz kokar. Sonra ise acı bir soğuk kaplar tüm benliğinizi.

Bu metinde aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisi kullanılmıştır?

- A) Betimleme B) Öyküleme
C) Açıklama D) Tartışma

3. Kafasına elma düşünce yer çekimini bulan Newton’un yasalarından biridir “eylemsizlik” kavramı. Eylemsizlik, cisimlerin kendilerini hareketin tersi yönünde hareket ederek, hareket durumlarını koruma kanunudur. Şöyle ki oturduğunuz arabanın birden hızlanınca sizin geriye doğru yaslanmanız; aynı şekilde hızlı giderken aniden durunca sizin ileriye doğru hareket etmenizdir. Durmakta olan bir cismin durmaya devam etmesini anlamak çok zor değildir. Çevremizde gördüğümüz nesnelere duruyorsa, dışarıdan itilip çekilmedikçe durmaya devam eder. Örneğin, masanın üstünde bir kitap duruyorsa, kimse kitabı itmezse ya da çekmezse, durmaya devam eder. Ta ki biri o kitabı yerinden kaldırırsa kadar. Newton, Eylemsizlik Kanunu’nu cisimler için kullanmıştır. Ben bazı insanların da bu Eylemsizlik Kanunu’ndan etkilendiğini düşünüyorum. Çünkü kimse itirmeden bir adım dahi atmaya düşünmeyen o kadar çok insan var ki...

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Açıklama B) Tartışma
C) Betimleme D) Öyküleme

4. Kültür insanların hayata bakışlarıyla ilgili bir durumdur. Bir toplumun gelenek, görenek, sanat, müzik, edebiyat kısacası folklorunun toplamıdır. Hayata uzattığımız köprü gibidir kültür. Bu köprünün en sağlam ayağı tabii ki kitapla olur. Herkesin bir kitap okuma kültürü de vardır. Bazıları belirlediği konu çerçevesinde kitapların yazarına bakmadan okur ki bence çok doğru bir okuma şekli değildir, kimisi de benim gibi yazar okur. Ben misal Necip Fazıl’ı bitirmeden Yakup Kadri’ye geçmem, geçmem. Öyle bir okumam vardır. O yazarın veya şairin her cümlesini okuduktan sonra diğerlerine geçerim. Diğer türlü bence doğru bir okuma olmaz.

Bu metinde düşüncüyü geliştirme yollarından hangisine başvurulmamıştır?

- A) Benzetme B) Tanık gösterme
C) Örnekleme D) Tanımlama

5. Gönlüme söz geçiremez oldum şu günlerde. Bir kuş misali diyardan diyara uçuyor gönlüm. Böyle olmamıştım hiçbir zaman. Tâ ki en son okuduğum kitaptaki hayal ülkesini görene kadar. O günden sonra sanki yabani bir kuşun kafeste tutulması gibi gönlüme her yer dar gelmeye başladı. Gönlüm hem özgürlüğüne âşık bir kuş oldu hem de yeni ergenliğe ulaşmış bir genç gibi de asi oldu. Gönlümün istediğini anlasam yerine getirmeye çalışacağım ama neyi istediğinden emin değilim. Melankolik (hayatını plansız, gelişigüzel yaşamak) bir durum sizin anlayacağınız. Neyse belki de gönlüm yeni yeni ergenliğe giriyordu kim bilir?

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Benzetme
B) Tanık gösterme
C) Örneklemeye
D) Tanımlama

6. Vadi şeklindeki asma bağlarının bulunduğu yere köy halkı Cennet Vadisi der. Neden Cennet Vadisi dediklerini görünce anladım. En başta toprak o kadar verimli ki ne eksen bire bin veriyor. Vadi girişinde sizi kıpkırmızı kirazların ve vişnelerin olduğu bir yer karşılıyor. Kirazların can alıcı kırmızısı sizi resmen büyülüyor. Vişne bahçelerini geçince az ileride o meşhur bağ asmalarını görürsünüz. Sanırsınız ki Babil Asmaları. Teras denilen ve üzümün yere değmesini engelleyen tahta iskelelerin hepsi üzümle dolu. Buraları görünce insanın ufku ve gönlü açılıyor. Hele vadinin tam ortasındaki küçük yapay gölet ise tam bir görsel şölen gibi. Burası insan ömrüne ömür katar. Kendimi gençleşmiş hissettim.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Betimleme
B) Tartışma
C) Açıklama
D) Öyküleme

7. Önümüze çıkan yol bizi doğruca gideceğimiz kasabaya götürüyordu. Üç gündür yolda olmamızın etkisiyle herkes yorgundu. Bir ara arkadaşım bana seslendi ama ben cevap veremeyince geri döndü. Akşamın hafif karanlığı ile yanından geçtiğimiz gölün uyumu çok güzel görünüyordu fakat kimse bu manzaraya bakacak durumda değildi. Otobüs kaptanı doğru yola girdiğimizden emin olunca biraz hızını arttırdı. Kıvrımlı ve biraz da uçurumlu yollardan gitmek hepimize korku verdi ama korkuyla beraber heyecan da vermedi desek yalan olur. Hepimiz bu yolculuğun bitmesini ve eve sağ salım varmayı istiyorduk.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisinden faydalanılmıştır?

- A) Betimleme
B) Açıklama
C) Tartışma
D) Öyküleme

8. Çağımızda insanlar, kendilerini ahtapot gibi saran bir mutsuzluk deryası içinde yüzüyorlar. İşin kötü yanı insanlar bu mutsuzluk deryasında yüzmesini bilmediği için boğulup gidiyorlar. İnsanların mutsuzluk denizinde olmalarının sebebi bilinenin aksine sorunlara çözüm bulmamaları değil tam tersine kendilerine mutsuzluk veren sorunu görememeleri veya neyin sorun olduğunu bilmemeleri. Evet insanlar sorunları göremiyorlar çözümü değil. Sorunu bilmedikleri için veya neyin sorun olduğunun farkında olmadıkları içinde çözümü bulmaktan ve daha ötesi mutsuzluğu gidermekten çok uzaklar. Aynen doktora giden bir hastanın şifa bulmadan önce hasta olduğuna ve neresinin rahatsız olduğunu bilmesi gibi insanlardan sorunu bulmaları gerekir.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisi ağır basmaktadır?

- A) Karşılaştırma
B) Tanımlama
C) Tartışma
D) Açıklama

1. Kendimi Türkiye’de Türkçe konuşan biri olarak görürdüm. Etrafımdaki insanların da Türkçe ile iletişim kurduğunu düşünürdüm. Ta ki caddeye dolaşmaya çıktığımda dört bir yanıma sarmış yabancı tabelaları görene kadar. Neredeyse bütün dükkanların ismi yabancıydı. Çay içmek için adına “cafe” denilen bir yere girdim. Elime “menü” diye tutuşturulan şeyi okuyunca durumun daha da içler açısı olduğunu anladım. Listeyi anlamak için ileri derecede İngilizce bilmeniz lazım. Türkiye’de yaşıyorduk ama Türkçe konuşmuyorduk. Neden? Nereden geldi bu yabancı kelime hayranlığı? Tamam, teknolojinin yayılmasıyla bazı terim anlamların dilimize girmesini anlarım ama “berber” yerine “hair desing” demek de ne oluyor? Bunun gibi binlerce örnek sıralayabilirim. Şairin “Türkçe ağızda annemin ak sütü gibidir.” dediği dilimize yarın gereken önemi vermek dileğiyle...

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Betimleme B) Tartışma
C) Açıklama D) Öyküleme

2. Şu ana kadar birçok kitap okudum desem yalan olmaz. Okuduğum kitaplar içerisinde beğendiklerim çok olmuştur. Ama bunların içerisinde “Yaban” gibisi hiç olmamıştır. “Yaban”, okuduğum diğer romanlardan farklıydı. “Yaban” kadar bir devri olduğu gibi anlatan başka eser yoktur. Bir eser, bir devrin fotoğrafını bu kadar çekebilir. Kahramanın ruhsal yapısı, Anadolu halkının ruh hâli, halkın unutulmuşluğu ve çevre, o zamanki Türkiye’nin tipik bir örneğidir.

Bu metinde yazar düşüncesini geliştirmek için özellikle aşağıdakilerin hangisinden yararlanmışır?

- A) Tanık gösterme B) Tanımlama
C) Karşılaştırma D) Örnekleme

3. Gerçek sanatçı ve onun alın teri olan sanat eseri, nedense yazarın yaşadığı dönemde anlaşılammıştır. Sanatçılarda böyle bir talihsizlik var. Talihsizlik değil de sanatçı olmanın cilvesi diyelim. Onun değeri, yıllar hatta bazen de yüzyıllar sonra anlaşılabilir. Yani sizin anlayacağınız büyük eser demek çok sonra anlaşılacak demek. Büyük bir sanatçı olun veya büyük bir eser ortaya koyun, bunun değerini zamanımızda aramayın. Çok gereksiz bir iş olur. Sizin veya eserinizin değeri çok çok sonra anlaşılabilir. Ahmet Haşim’in dediği gibi “Sanatçının kıymeti, her daim yağmurdan sonra gelen sel gibidir.”

Bu metinde yazar düşüncesini geliştirmek için özellikle aşağıdakilerin hangisinden yararlanmışır?

- A) Karşılaştırma B) Tanımlama
C) Tanık gösterme D) Örnekleme

4. Çağımızın kara kutusu olan televizyonu ben sahte dostlara benzetiyorum. Sahte dostlar hani sizin arkanızdan her türlü işi çevirirken yüzünüze güler ya; televizyon da ayne öyle. Size eğlence diye sunduğu şey ruhunuzu çalar, dizi diye gösterilen ahlakınızı çalar, reklam diye sunulan ise gereksiz yere harcama yaptırdığı için cebinizdeki paranızı çalar. İşin daha ilginç yanı ise siz bunları televizyon denilen sahte dostta kanarak gönüllü yaparsınız. Televizyon bunları yaptırmak için sizi hiç zorlamaz. Şaşılacak bir durum değil mi?

Bu metinde yazar düşüncesini geliştirmek için özellikle aşağıdakilerin hangisinden yararlanmışır?

- A) Karşılaştırma B) Tanımlama
C) Benzetme D) Örnekleme